

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-117/15-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I
R J E Š E N J E

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Mirjane Čačić, predsjednice vijeća, Ane Berlengi Fellner, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, Marine Kosović Marković i Arme Vagner Popović, članica vijeća te više sudske savjetnice Marine Zagorec, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutom po zahtjevu A. L. iz O., na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 30. studenog 2015.

p r e s u d i o j e

Zahtjevi se odbijaju.

i

r i j e š i o j e

Prijedlog za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe se odbacuje.

Obrazloženje

Podnositeljica A. L. je podnijela ovom Sudu dana 7. srpnja 2015., zahtjev zaprimljen kod ovog Suda pod poslovnim brojem: Usoz-117/15, za ocjenu zakonitosti (nazvan tužba) općeg akta Sveučilišta u Z., Fakulteta strojarstva i brodogradnje i to odredbe članka 11. stavak 1. točka 14. Statuta, odluka broj: 01-197/4-05, Z., od 20. rujna 2005. Podnositeljica smatra da je osporena odredba članka 11. stavak 1. točka 14. Statuta u suprotnosti s odredbama članka 23. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.), jer je istom odredbom propisano da dekan fakulteta donosi drugostupanjska rješenja u upravnom postupku. Ističe da je dekan Fakulteta donio drugostupanjska rješenja od 11. lipnja 2015. i 16. lipnja 2015., koja su

suprotna odredbama Zakona o općem upravnom postupku, odredbama Zakona o upravnim sporovima, te odredbi članka 113. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03., 105/04.). Smatra da fakultet kao javnopravno tijelo mora primjenjivati odredbe Zakona o općem upravnom postupku, da dekan fakulteta nema ovlaštenje temeljem citirane odredbe Statuta donijeti sporna drugostupanjska rješenja.

Nadalje, podnositeljica je zahtjevom (nazvan tužba) zaprimljenim kod ovog Suda pod poslovnim brojem Usoz-144/15 dana 28. rujna 2015., zatražila ocjenu zakonitosti odredbe članka 24. stavak 5. (pravilno stavak 4.) Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje donesen 20. rujna 2005. godine, navodeći da je citirana odredba protivna odredbi članka 23. stavak 1. i 2., odredbi članka 24. stavak 2., 3. točka 3. i 4., stavak 5. i 6., Zakona o općem upravnom postupku a isto tako odredbi članka 63. i 64. Zakona o sustavu državne uprave (150/11). Podnositeljica traži od suda da se sva rješenja donesena od donositelja akta oglašavaju ništavim. Podnositeljica ističe da donositelj akta nije prilagodio svoje normativne akte, pa tako niti Statut novom Zakonu o općem upravnom postupku, Zakonu o sustavu državne uprave te da nije donio Pravilnik o unutarnjem redu kojeg je trebao donijeti temeljem odredbe članka 63. i 64. navedenog Zakona, slijedom čega da još uvijek ima prvostupanjsko i drugostupanjsko tijelo u odredbama članka 11. stavak 1. točka 14. i 24. stavak 4. Statuta.

I naposljetku podnositeljica je dana 12. listopada 2015., ponovno podnijela zahtjev zaprimljen pod poslovnim brojem Usoz-149/15 za ocjenom zakonitosti odredbe članka 11. stavak 1. točka 14. osporavanog Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje, ponavljajući navode iz već naprijed navedenih zahtjeva.

U svakom od tri navedena zahtjeva pojedinačno podnositelja traži naknadu štete u visini od 90 000 eura, odgovni učinak zahtjeva (nazvan tužba) pozivom na odredbu članka 26. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima, te oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe navodeći da se ovdje radi o sporu zaštite od nezakonite radnje, uz to da je bez ikakove imovine i primanja. U zahtjevu zaprimljenim pod poslovnim brojem Usoz-149/15 predložila je i obustavu osporavanih odredbi Statuta pozivom na odredbu članka 85. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima.

Donositelj akta – dekan Fakultet strojarstva i brodogradnje, se po pozivu Suda očitovao o zahtjevima podnositeljice u spisu pod posl.brojem Usoz-117/15 i 144/15. Vezano za navode iz zahtjeva podnositeljice kojim traži ocjenu zakonitosti citiranih odredbi Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje (odredbi članka 11. stavak 1. točka 14. i članka 24. stavak 4. Statuta), ističe da je predmetni Statut broj: 01-197/4-05 od 20. rujna 2005., a na koji je Senat Sveučilišta dao suglasnost 11. listopada 2005. godine, još uvijek na snazi. Smatra da podnositeljica nije učinila vjerojatnim da bi zbog osporavanih odredbi Statuta bilo povrijeđeno bilo koje pravo ili pravni interes podnositeljice, slijedom čega predlaže Sudu odbiti zahtjev kao neosnovan. Napominje da se pred Upravnim sudom u Rijeci vode već upravni sporovi pod poslovnim brojem UsI-979/15 i UsI-1083/15 te UsI-1022/15 pokrenutim po tužbama podnositeljice zahtjeva, u kojim postupcima ista traži upravo ono što traži i u podnesenim zahtjevima za ocjenu zakonitosti pri Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Donositelj akta predlaže stoga Sudu odbaciti zahtjeve, te posebno zahtjeve podnositeljice za proglašenje ništavim rješenja donositelja akta od 11. lipnja i 16. lipnja 2015. Glede sporednih zahtjeva kojim podnositeljica traži naknadu štete od donositelja akta u vidu isplate pravične novčane naknade u iznosu od 90.000 eura, ističe da podnositeljica nije dokazala da

bi bila aktivno legitimirana tražiti takvu štetu, napominjući da je podnositeljici osigurana sudska zaštita izvan upravnog spora. Predlaže odbiti prijedlog podnositeljice zahtjeva za odgodnim učinkom zahtjeva (tužbe). Napominje da je podnositeljica dana 2. rujna 2015. godine donositelju akta podnijela zamolbu za ispis sa Fakulteta strojarstva i brodogradnje, pa stoga niti iz tog razloga nema uvjeta za odgodnim učinkom tužbe.

Kako se zahtjevi podnositeljice odnose na isti osporavani opći akt donositelja, Statut Fakulteta strojarstva i brodogradnje broj: 01-197/4-05 od 20. rujna 2005., to je Sud radi ekonomičnosti postupka, spojio navedene predmete radi donošenja jedne zajedničke odluke pod posl.brojem Usoz-117/2015.

Zahtjevi nisu osnovani.

Osporavana odredba članka 11. stavak 1. točka 14. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Z. glasi:

„Dekan:

14. Donosi drugostupanjska rješenja u upravnom postupku“.

Osporavana odredba članka 24. stavak 4. istog Statuta glasi:

„ Tajnik Fakulteta donosi prvostupanjska rješenja u upravnom postupku“.

Osporavani Statut Fakulteta strojarstva i brodogradnje donesen je temeljem odredbe članka 63. stavak 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03. i 105/04.), te odredbi članka 43. stavak 3. i članka 119. stavak 2. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, na sjednici održanoj 20. rujna 2005. godine. Prema navodima donositelja navedenog općeg akta i spisu priloženoj odluci Senat Sveučilišta u Z. je dao suglasnost na navedeni Statut sukladno odredbi članka 21. Statuta Sveučilišta u Z. (2/05), dana 11. listopada 2005. godine, od kada se navedeni Statut primjenjuje i prema navodima donositelja još uvijek je na snazi.

Odredba članka 63. stavak 3. i 4. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03. i 105/04.) glasi:

„Dekan predstavlja i zastupa fakultet ili umjetničku akademiju i ima prava i obveze sukladno Statutu sveučilišta i statutu fakulteta ili umjetničke akademije. Dekanu u radu pomažu prodekani te statutom utvrđena druga tijela.

Dekan je odgovoran za zakonitost, provedbu statuta i odluka sveučilišnih tijela na fakultetu ili umjetničkoj akademiji“.

Odredba članka 41. stavak 1. Statuta Sveučilišta u Z. glasi:

(1) Dekan je čelnik fakulteta s ovlastima utvrđenim Statutom i statutom fakulteta.

(3) Dekan:

1. predstavlja i zastupa fakultet,
2. donosi poslovne odluke sukladno propisima,
3. predstavlja stručnom vijeću, te predlaže dnevni red sjednica stručnog vijeća,
4. po položaju je član odgovarajućeg vijeća područja,
5. predlaže stručnom vijeću mjere za unapređenje rada fakulteta,
6. provodi odluke stručnog vijeća, te odluke senata i vijeća područja koje se odnose na fakultet,
7. obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i statutom fakulteta“.

Prema odredbi članka 5. točka 1. citiranog Zakona propisano je da ako ovim zakonom nije

određeno drukčije, na visoka učilišta i ustanove u sustavu znanstvene djelatnosti primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

Prema odredbi članka 62. stavak 1. citiranog Zakona, fakultet je visoko učilište koje kao sastavnica sveučilišta ustrojava i izvodi sveučilišne studije te razvija znanstveni i stručni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih polja. Prema stavku 3. istog članka Zakona, fakultet ili umjetničke akademije mogu imati statut, time da statut mora biti suglasan sa statutom sveučilišta.

Prema odredbi članka 63. stavak 1. Zakona, fakultet i umjetnička akademija ima dekana, vijeće (fakultetsko vijeće i vijeće akademije) i druga tijela predviđena statutom sveučilišta, svojim statutom ili drugim općim aktom. Prema stavku 2. istog članka Zakona, dekan fakulteta ili umjetničke akademije bira i razrješava vijeće s mandatom, na način i u postupku utvrđenim statutom sveučilišta ili drugim općim aktom te ga razrješava Senat u slučaju propisanom člankom 57. stavak 8. Zakona.

Statutom Sveučilišta u Z. i to odredbom članka 40. stavak 4. istog, propisano je da su, fakulteti i umjetničke akademije ustanove u sastavu Sveučilišta, čije su ovlasti i nadležnosti u pravnom prometu i poslovanju utvrđene Zakonom i ovim Statutom, te su prema stavku 7. istog članka Statuta tijela upravljanja fakulteta: dekan i fakultetsko vijeće, time da fakulteti mogu imati i druga tijela čije nadležnosti i sastav utvrđuje statut fakulteta.

Prema odredbi članka 41. stavak 1. Statuta Sveučilišta dekan je čelnik fakulteta s ovlastima utvrđenim Statutom i statutom fakulteta, te prema stavku 3. dekan između ostalog, osim poslova nabrojanih u navedenom stavku pod točkom 7. obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i statutom fakulteta.

Odredbom članka 2. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Z. (rujan 2005.), propisano je da je fakultet javno visoko učilište, znanstvenoistraživačka ustanova u sastavu Sveučilišta u Z., čije su ovlasti i nadležnosti u pravnom prometu i poslovanju utvrđene Zakonom i Statutom Sveučilišta u Z. Prema odredbi članka 9. stavak 1. citiranog Statuta Fakulteta, tijela upravljanja Fakulteta su: dekan i fakultetsko vijeće.

Temeljem odredbe članka 63. stavak 6. točka 3. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te članka 163. stavak 1. točka 7. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Z., Fakultetsko vijeće je donijelo Pravilnik o ustrojstvu Fakulteta i radnih mjesta (lipanj 2009.), kojim se utvrđuje ustroj Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Z., te nazivi i ustrojstvo radnih mjesta s popisom i opisom poslova i uvjeta za zasnivanje radnog odnosa (članak 1. stavak 1. citiranog Pravilnika). Prema odredbi članka 7. stavak 1. Pravilnika propisano je da ured dekana obavlja između ostalog: pravne i upravne poslove te poslove vezano uz rad upravnih tijela fakulteta. Odredbom članka 16. točka 3. – Poslovi upravljanja fakultetom, 3.1. - Poslovi dekana propisano je da dekan fakulteta između ostalog donosi drugostupanjska rješenja u upravnom postupku.

Odredbom članka 18. točka 5. Zajednički stručni, administrativni i opći poslovi, 5.1. Ured dekana (3 zaposlenika), 5.1.1. Poslovi tajnika fakulteta – rukovoditelj odsjeka u središnjem uredu ili službi, položaj I. vrste propisano je između ostalog i to al. 10. da tajnik fakulteta donosi prvostupanjska rješenja u upravnom postupku.

Dakle, iz naprijed citiranih odredbi Statuta Sveučilišta, Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje te Pravilnika o ustrojstvu navedenog Fakulteta i radnih mjesta fakulteta proizlazi da su

tajniku fakulteta povjereni poslovi donositi prvostupanjska rješenja, a dekanu fakulteta donositi drugostupanjska rješenja u upravnom postupku.

Ovaj Sud ne nalazi da bi navedene ovlasti tajnika i dekana bile suprotne odredbi članka 23. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.) osobito ne odredbi članka 113. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te odredbama članaka 63. i 64. Zakona o sustavu državne uprave, na koje odredbe se poziva podnositeljica u svom zahtjevu.

Odredba članka 23. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.) glasi:

„1) U upravnom postupku postupa službena osoba u opisu poslova koje je vođenje tog postupka ili rješavanje o upravnim stvarima, sukladno propisima o ustrojstvu javnopravnih tijela.

2) U javnopravnim tijelima službena osoba koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni stručni ispit.

3) Ako u javnopravnom tijelu nema osobe ovlaštene za rješavanje o upravnoj stvari, rješenje donosi čelnik tijela“.

Dakle, iz citirane odredbe članka 23. Zakona o općem upravnom postupku, proizlazi da su ovlasti tajnika navedenog Fakulteta donositi prvostupanjska rješenja u upravnom postupku, u skladu s odredbom stavka 1. i 2. ovog Zakona, kao i ovlaštenje dekana donositi drugostupanjska rješenja u upravnom postupku, budući da su istima navedena ovlaštenja dana aktima Fakulteta strojarstva i brodogradnje.

Nije osnovan navod podnositeljice zahtjeva da bi citirane odredbe članka 11. stavak 1. točka 14. i 24. stavak 4. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje bile protivne odredbi članka 113. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Naime, citirana odredba Zakona propisuje nadzor nad zakonitošću rada i općih akata visokih učilišta i drugih znanstvenih organizacija koje provodi nadležno ministarstvo. Nadalje, odredba članka 63. i 64. Zakona o sustavu državne uprave, na koje odredbe se poziva podnositeljica zahtjeva, tvrdeći da su citirane odredbe Statuta protivne navedenim odredbama Zakona, nisu primjenjive u odnosu na fakultete jer su citiranim odredbama uređena načela za unutarnje ustrojstvo kao i uredsko poslovanje tijela državne uprave koja se uređuju uredbom Vlade (članak 63. stavak 1. Zakona).

Iz navedenih razloga, o zahtjevima podnositeljice u odnosu na osporavane odredbe članka 11. stavak 1. točka 14. i članka 24. stavak 4. Statuta Fakulteta strojarstva i brodogradnje, a temeljem odgovarajuće primjene odredbe članka 57. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.), odlučeno je kao u izreci presude.

Glede zahtjeva podnositeljice za naknadom štete i odgovornim učinkom zahtjeva (tužbe) u smislu odredbe članka 26. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima, napominje se podnositeljici da ovaj Sud u postupku ocjene zakonitosti općih akata, koji se vodi kod ovog suda sukladno odredbi članka 83. do 88. istog Zakona, nema mogućnosti odlučiti o navedenim prijedlozima podnositeljice, budući da citiranim odredbama navedenog Zakona takva mogućnost nije propisana.

S obzirom na donesenu odluku Suda u konkretnom slučaju nije bilo osnove niti riješiti o zahtjevu podnositeljice za obustavom izvršenja osporavanih odredbi Statuta pozivom na odredbom članka 85. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima.

U vezi zahtjeva podnositeljice za oslobođenjem od plaćanja troškova sudske pristojbe,

smatrajući da se ovdje radi o sporu zbog nezakonite radnje, treba reći da u konkretnom slučaju nema osnova udovoljenju zahtjeva u smislu odredbe članka 16. stavka 1. točka 17. Zakona o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj 74/95., 57/96., 137/02., 26/03.- pročišćeni tekst, 125/11., 112/12. i 157/13.) budući se ovdje radi o sporu ocjene zakonitosti općeg akta donositelja – Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Z., propisano odredbama članka 83. do 88. Zakona o upravnim sporovima.

I naposljetku, a glede zahtjeva podnositelja za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe po osnovi slabog imovinskog stanja treba reći da Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama (Narodne novine, broj 157/13.) više nije propisana mogućnost da sud odlučuje o prijedlogu za oslobođenje od plaćanja sudske pristojbe, već su za to mjerodavni uredi državne uprave u županijama, odnosno nadležno upravno tijelo Grada Z., sukladno odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 143/13.). Stoga je u odnosu na navedeni zahtjev podnositeljice odlučeno kao u izreci rješenja.

U Zagrebu 30. studenog 2015.

Predsjednica vijeća
Mirjana Čačić, v.r.